

Puukuljetusten alueellinen tilannekuva

Maaliskuu 2024

Metsätehon tuloskalvosarja 3a/2024

Pirjo Venäläinen

Metsäteho Oy

Tiivistelmä

- Tämä kalvosarja kokoaa ne tilastotiedot, jotka liittyvät puun alueellisiin kuljetuksiin vuosineljänneksellä. Kalvosarja päivitetään jatkossa puolivuositain.
- Kansainvälisten kuljetusten osalta kalvosarja seuraa puun tuontia maittain, kuljetusmuodoittain ja satamittain.
 - Merkittävä osa pyöreästä puutavarasta tuotiin aiemmin Venäjältä rautatiekuljetuksina. Pyöreän puutavaran tuonti Venäjältä loppui maaliskuussa 2022. Kvartaalista Q4/2022 lähtien pyöreän puutavaran tuonti on vaihdellut 23–61 %:n välillä vuoden 2021 keskimääräisestä kvartaalikohtaisesta tuonnista. Kvartaalista Q2/2022 lähtien Viron, Latvian ja Ruotsin yhteenlaskettu osuus pyöreän puutavaran kvartaalikohtaisesta tuonnista on ollut vähintään 90 %
 - Merkittävimmät raakapuun tuontisatamat ovat Haminakotka ja Rauma. Vuonna 2023 raakapuun tuonti kasvoi edellisvuoteen nähden eniten Rauman ja Inkoon satamissa.
 - Hakkeen tuonti Venäjältä päättyi elokuussa 2022. Vuonna 2022 hakkeen tuonti jäi alle puoleen ja vuonna 2023 kolmannekseen vuoden 2021 tuonnista. Kvartaalista Q2/2022 lähtien yli 50 % ja kvartaalista Q1/2023 lähtien yli 70 % hakkeesta on tuotu Virossa, Latviasta ja Ruotsista.
- Puun kotimaisista tie- ja rautatiekuljetuksista alueittain ei ole kuukausitason tilastoja. Niiden sijasta kalvosarjassa seurataan kotimaisen puun kauppamääriä ja metsätuhoja alueittain. Näiden pohjalta voidaan karkeasti arvioida tulevia tiekuljetuksia.
 - Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla teollisuuspuun kauppa oli edellisvuoden vastaavaa ajanjaksoa selvästi suurempaa kaikilla alueilla. Vuoden toisella puoliskolla kauppa puolestaan pieneni merkittävästi lähes kaikilla alueilla.
 - Syyskuun 2023 ja helmikuun 2024 välisenä aikana metsätuhoaloja ilmoitettiin eniten Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Karjalassa.
- Vuonna 2023 kotimaisen raakapuun aluskuljetuksissa eniten kasvua edellisvuoteen nähden oli Raumalle saapuneissa sekä Kemistä ja Joensuusta lähteneissä kuljetusvolyymeissa.

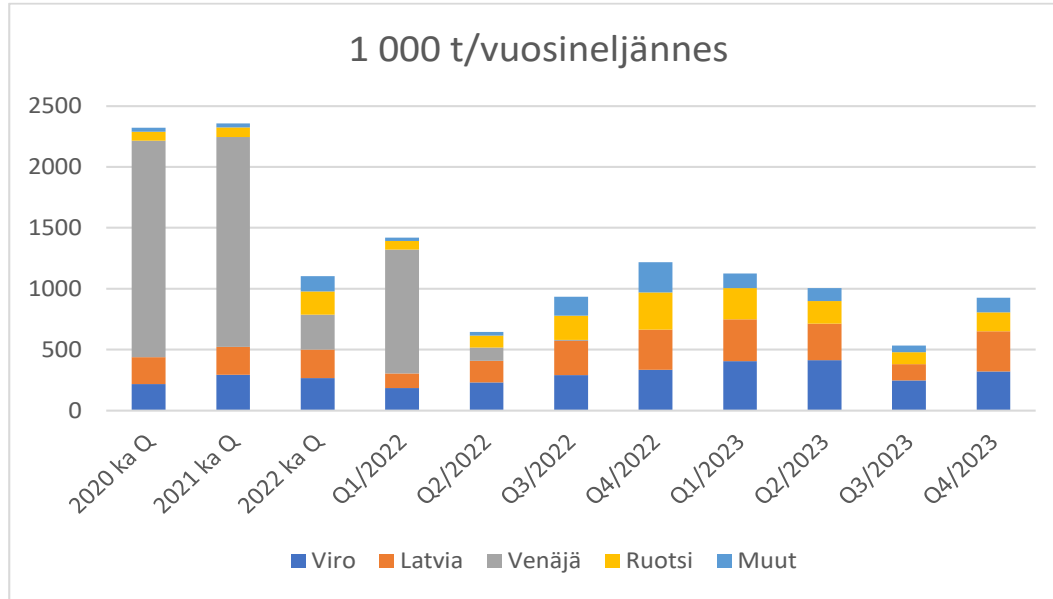
1. Puun kuljetukset

- Pyöreän puutavaran tuonti Venäjältä loppui maaliskuussa 2022 ja puuhakkeen tuonti elokuussa 2022 (kalvot 5 ja 10 sekä liitteet 1–2). Kvartaalista Q4/2022 lähtien pyöreän puutavaran tuonti on vaihdellut 23–61 %:n välillä verrattuna vuoden 2021 keskimääräiseen kvartaalikohtaiseen tuontiin. Kvartaalista Q2/2022 lähtien Viron, Latvian ja Ruotsin yhteenlaskettu osuus pyöreän puutavaran tuonnista on ollut vähintään 90 % (kalvo 6).
- Vuonna 2022 hakkeen tuonti jäi alle puoleen ja vuonna 2023 kolmannekseen vuoden 2021 tuonnista. Kvartaalista Q2/2022 lähtien yli 50 % ja kvartaalista Q1/2023 lähtien yli 70 % hakkeesta on tuotu Virosta, Latviasta ja Ruotsista.
- Vielä kvartaalissa Q1/2022 rautatiekuljetus Venäjältä oli pyöreän puutavaran tärkein tuontitapa (kalvo 7 ja liitteet 3–4). Kvartaalista Q2/2022 lähtien kuljetus meritse Virosta, Latviasta ja Ruotsista on kattanut 80–90 % tuontivolyymista.
- Merkittävimmät raakapuun tuontisatamat ovat Haminakotka ja Rauma (kalvo 8 ja liite 5). Haminakotkan osuus raakapuun merituonnista nousi yli 50 %:n Q2/2022 aikana. Osuus pysyi korkealla Q3/2023 asti, jolloin osuus palasi alle 50 %:n volyymin laskettua selvästi. Vuonna 2023 raakapuun tuonti kasvoi edellisvuoteen nähden eniten Rauman ja Inkoon satamissa.
- Vuonna 2023 kotimaisen raakapuun aluskuljetuksissa eniten kasvua edellisvuoteen nähden oli Raumalle saapuneissa sekä Kemistä ja Joensuusta lähteneissä kuljetusvolyymeissa (kalvo 9).
- Hakkeella merkittävin tuontitapa oli aiemmin maantiekuljetukset Venäjältä (kalvo 11 ja liitteet 3–4). Kvartaalista Q2/2022 lähtien vähintään puolet hakkeesta on tuotu meritse Virosta, Latviasta tai Ruotsista (kvartaalista Q3/2023 lähtien yli 80 %).

Puun tuonti vuosineljänneksittäin

SITC Pyöreä puutavara + SITC Puuhake ja puujäte

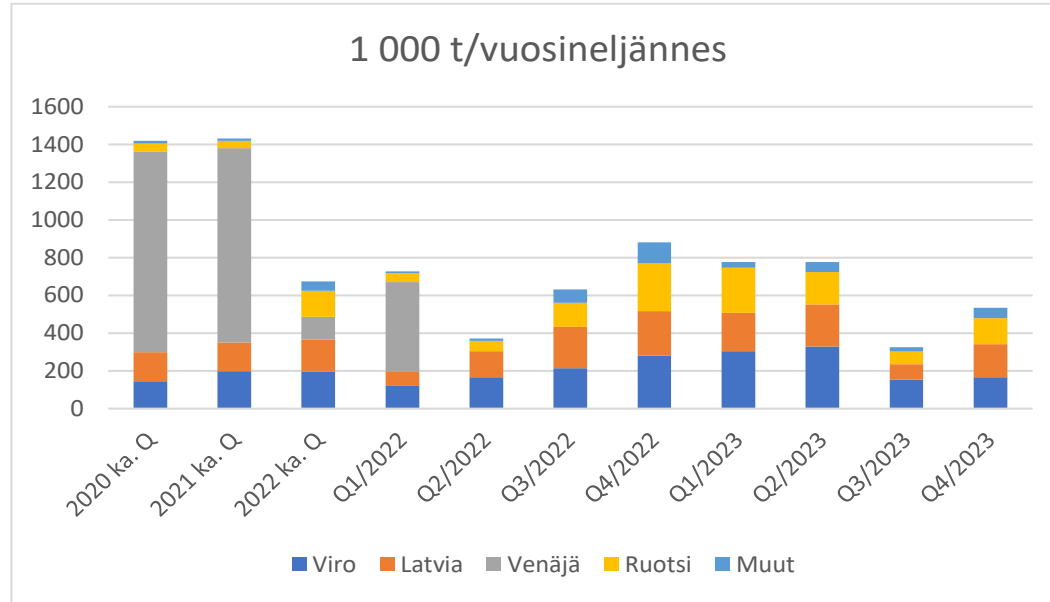
Lähde: Tulli 2024

Tuonti alkuperämaittain

- Keskimäärin per vuosineljännes vuosina 2020–2022
- Per vuosineljännes Q1/2022 lähtien

Puutavaran tuonti vuosineljänneksittäin

SITC 247 Pyöreä puutavara, myös karkeasti syrjätty

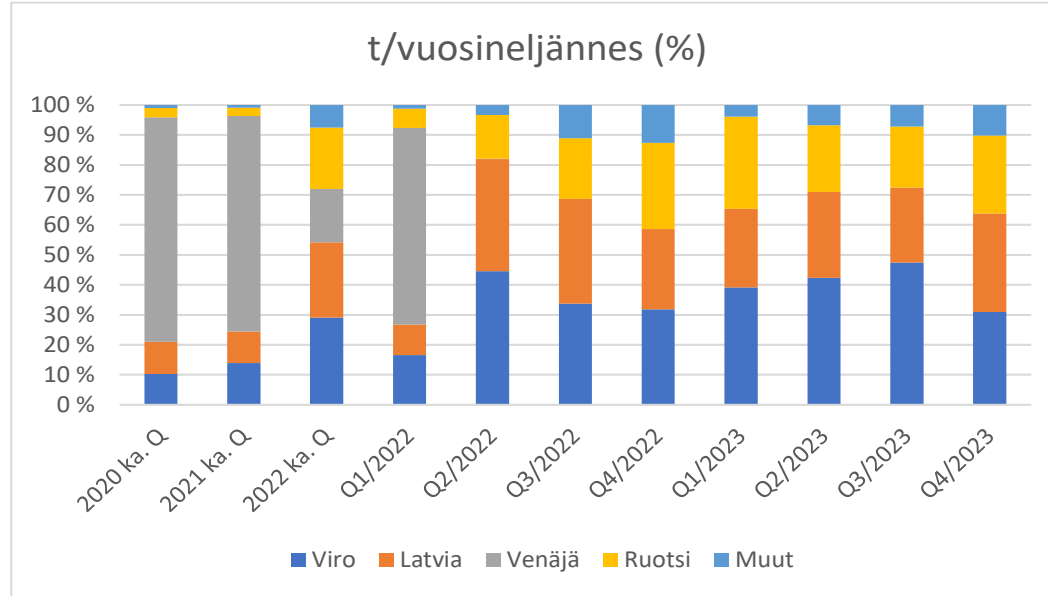

- Puutavaran tuonti alkuperämaittain
- Keskimäärin per vuosineljännes vuosina 2020–2022
 - Per vuosineljännes Q1/2022 lähtien

Lähde: Tulli 2024

Maiden osuus puutavaran tuonnista

SITC 247 Pyöreä puutavara, myös karkeasti syrjätty

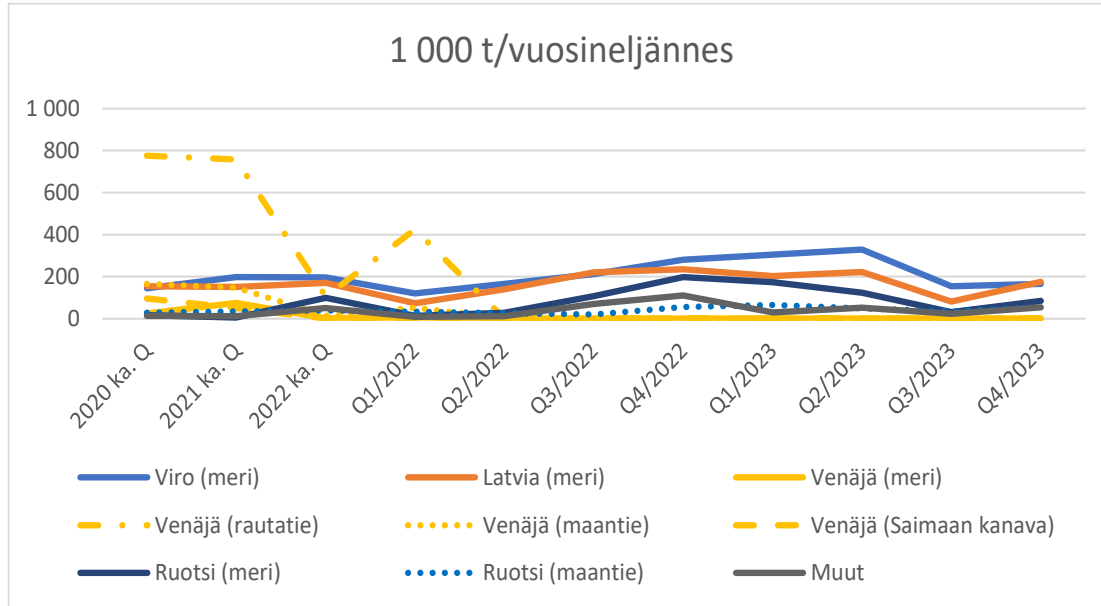

- Puutavaran tuonti alkuperämaittain
- Keskimäärin per kuukausi vuosina 2020–2022
 - Per kuukausi 1/2022 lähtien

Lähde: Tulli 2024

Puutavaran tuonti kuljetusmuodoittain

SITC 247 Pyöreä puutavara, myös karkeasti syrjätty

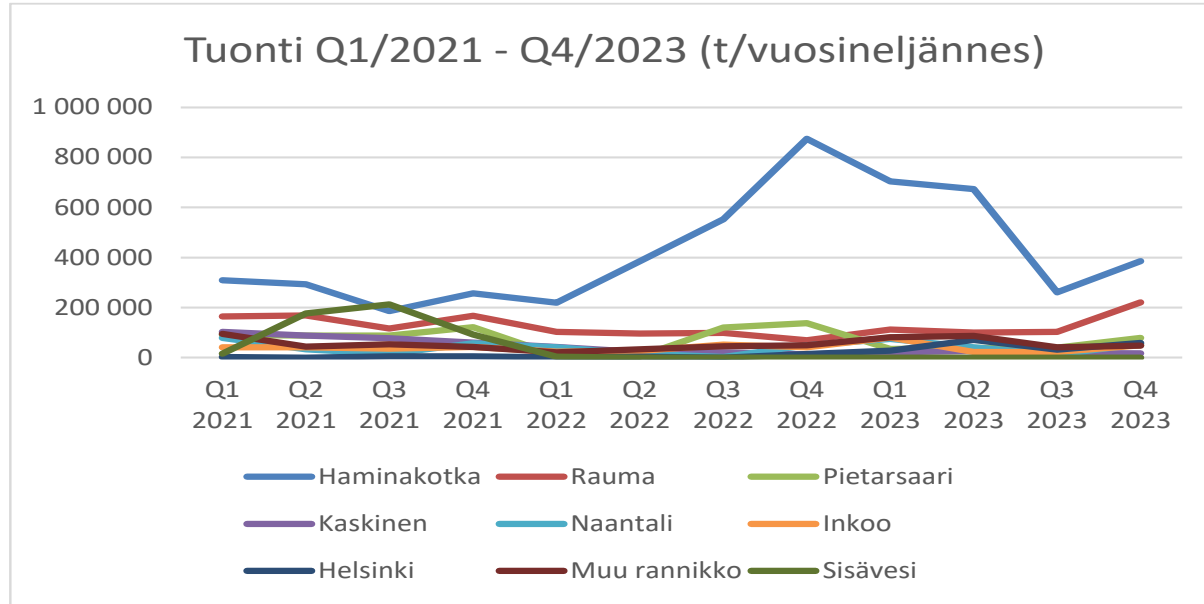

Lähde: Tulli 2024

Puutavaran tuonti alkuperämaittain ja kuljetusmuodoittain

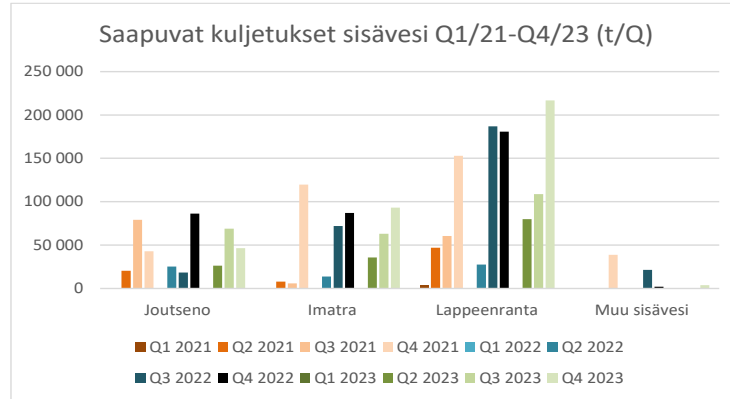
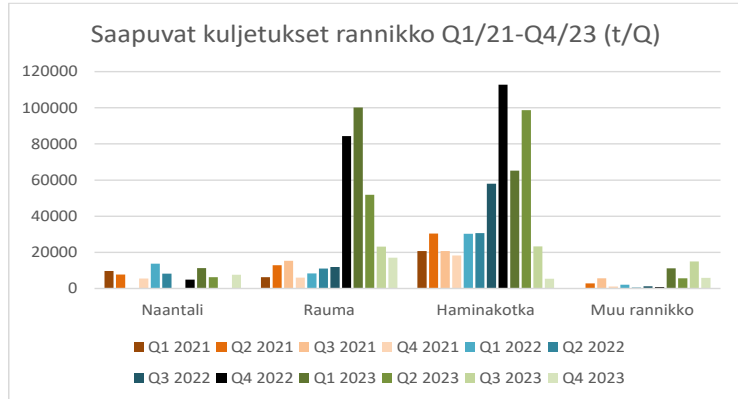
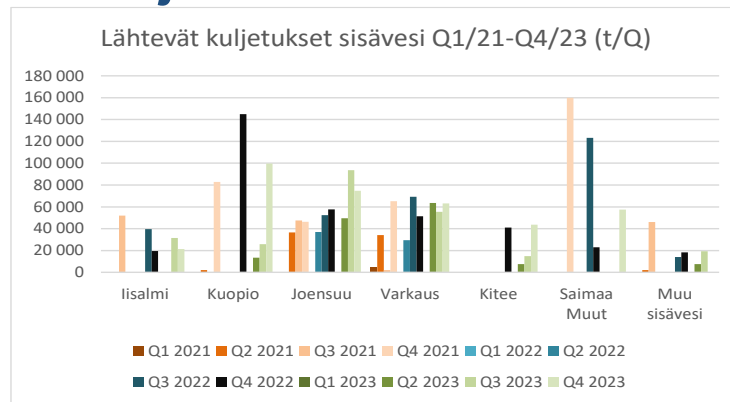
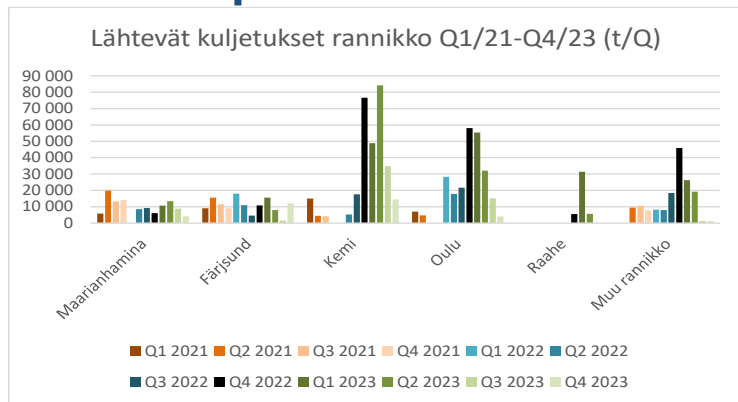
- Keskimäärin per vuosineljännes vuosina 2020–2022
- Per vuosineljännes Q1/2022 lähtien

Raakapuun tuonti satamittain

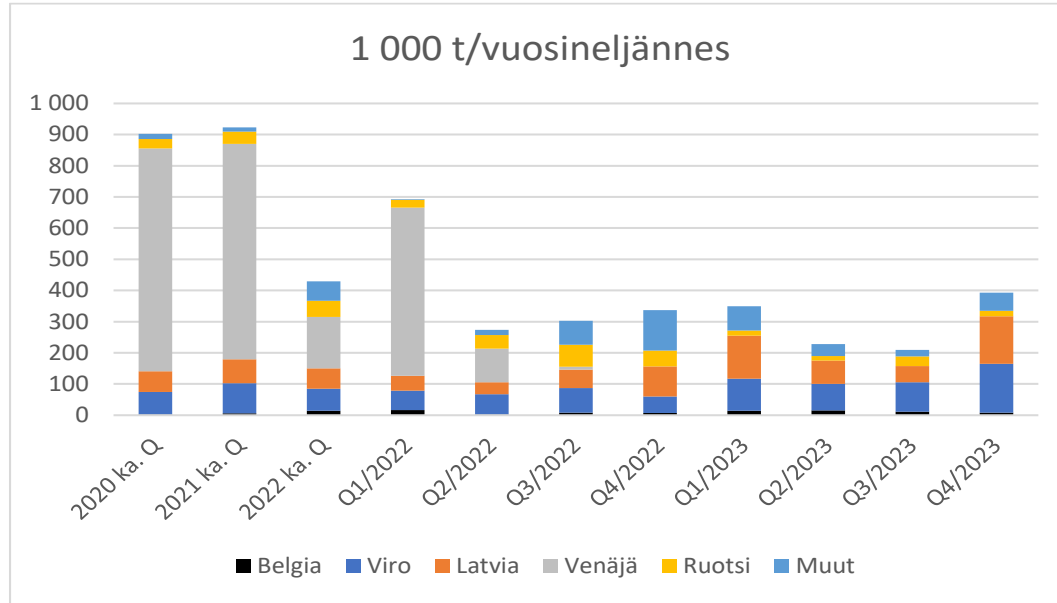
Lähde: Tilastokeskus 2024b

Raakapuun kotimaan aluskuljetukset satamittain

Hakkeen tuonti vuosineljänneksittäin

SITC 246 Puuhake ja puujäte

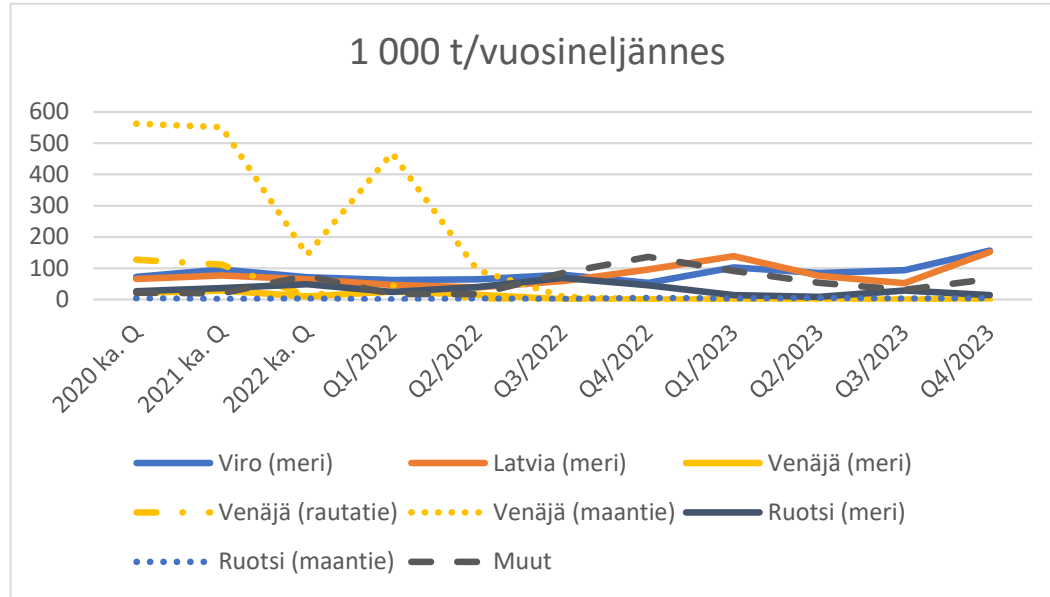

Lähde: Tulli 2024

- Hakkeen tuonti alkuperämaittain
- Keskimäärin per vuosineljännes vuosina 2020–2022
 - Per vuosineljännes Q1/2022 lähtien

Hakkeen tuonti kuljetusmuodoittain

SITC 246 Puuhake ja puujäte

Lähde: Tulli 2024

Hakkeen tuonti alkuperämaittain ja kuljetusmuodoittain

- Keskimäärin per vuosineljännes vuosina 2020–2022
- Per vuosineljännes Q1/2022 lähtien

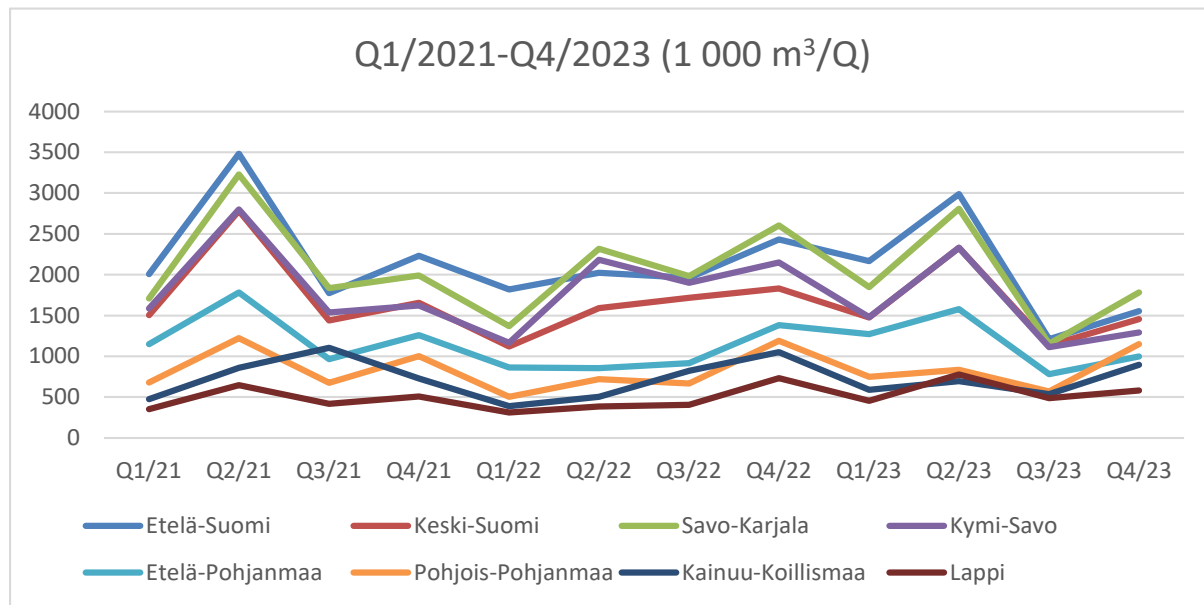
2. Kotimaisen puun kauppa

- Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla teollisuuspuun* kauppa oli edellisvuoden vastaavaa ajanjaksoa selvästi suurempaa kaikilla alueilla (kalvot 13–14). Vuoden toisella puoliskolla kauppa puolestaan pieneni merkittävästi lähes kaikilla alueilla.

**Metsäteollisuuden yksityismetsistä ostama teollisuuspuu. Yksityismetsät sisältävät varsinaisten yksityismetsänomistajien (luonnolliset henkilöt, kuolinpesät ja yhtymät), kuntien, seurakuntien, säätiöiden, ym. yhteisöiden ja muiden kuin puuntuotantoa harjoittavien yritysten metsät sekä yhteismetsät. Vuonna 2022 kotimaisen teollisuuspuun kauppa kattoi 68 % metsäteollisuuden kotimaisen puun käytöstä (Luonnonvarakeskus 2023a ja 2023b).*

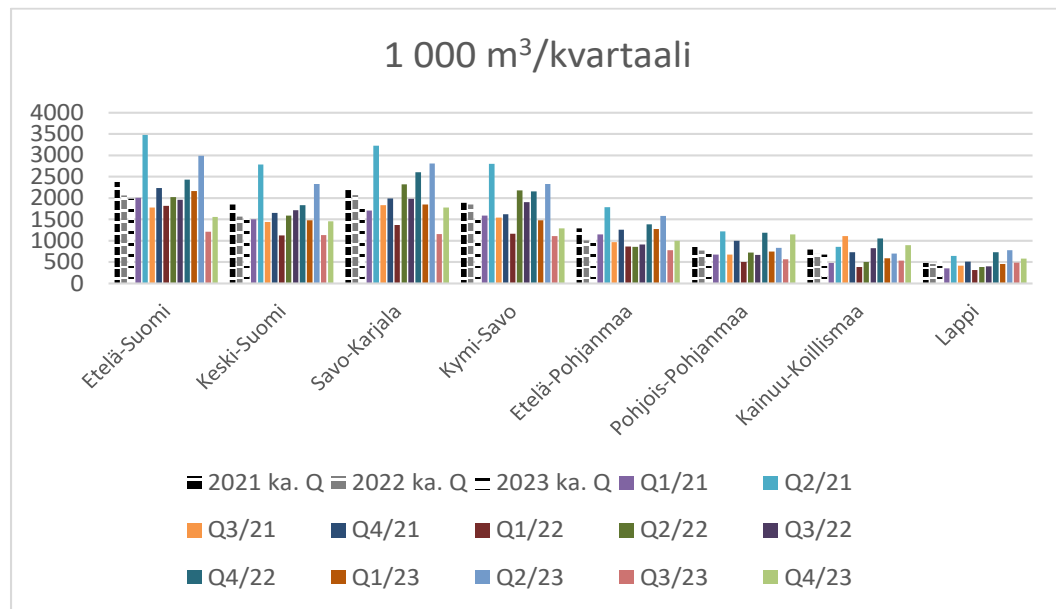

Teollisuuspuun kauppamäärät 1

Lähde: Luonnonvarakeskus 2024

Teollisuuspuun kauppamäärät 2

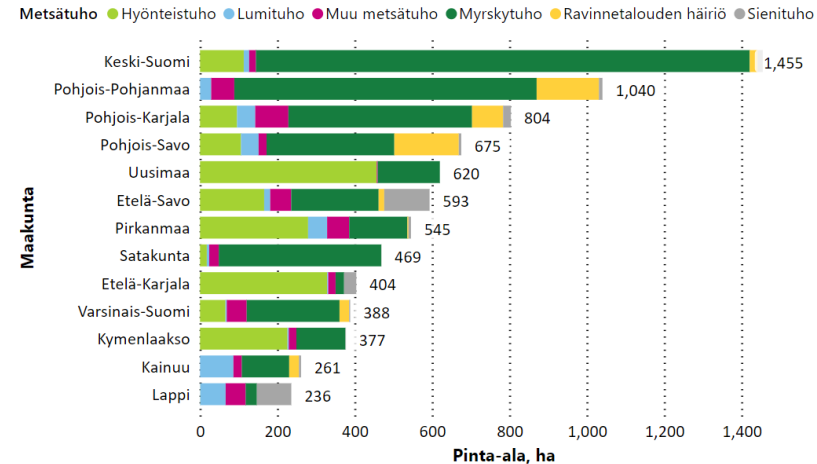

- Keskimäärin per vuosineljännes vuosina 2021–2023
- Per vuosineljännes Q1/2023 lähtien

Lähde: Luonnonvarakeskus 2024

3. Metsätuhot

- Metsätuhotietoja (hirvituhoja lukuun ottamatta) ilmoitetaan metsänkäyttöilmoitusten yhteydessä. Kaikista tuhoista ei saada ilmoitusta, joten aineisto ei ole täysin kattava. Tuhot vaikuttavat puukuljetusten ajoitukseen seuraavasti:
 - Jos tuhoja tulee syksyllä tai talvella, korjuulla ja kuljetuksilla ei ole kiire ja lumisissa paikoissa niitä voidaan odottaa kevääseen ja jopa alkukesään asti (lumien sulamiseen asti).
 - Kesällä tuhoalueiden korjuu ja kuljetus on kiireistä, jotteivät hyönteistuhot ehdi vaikuttaa puihin.
 - Hyönteistuhot yksinään (ilman myrsky- tai lumituhoja) ovat pääosin niin pienialueisia, etteivät ne vaikuta suuresti kuljetusten suunnitteluun. Hyönteistuhopuu käytetään energiapuuna.
 - Jos tuhoalueelta on saatavissa tukkipuuta, sen kuljetukset ovat kuitupuuta kiireellisempiä.
- Syyskuun 2023 ja helmikuun 2024 välisenä aikana metsätuhopinta-aloja ilmoitettiin eniten Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Karjalassa.

*Metsätuhot 1.9.2023–1.3.2024
(pinta-ala maakunnassa vähintään 200 ha)
Lähde: Suomen metsäkeskus 2024*

Lähdeluettelo

Luonnonvarakeskus (2023a) Metsäteollisuuden puunkäyttö muuttujina Vuosi, Alkuperä, Toimiala ja Puutavaralaji..
https://statdb.luke.fi/PxWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_04%20Metsa_04%20Talous_07%20Puun%20kaytto_08%20Metsateollisuude n%20puunkaytto/02_metsateol_puunk_toimiala.px Viitattu 1.8.2023

Luonnonvarakeskus (2023b) Puukauppamäärät vuosittain.
https://statdb.luke.fi/PxWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_04%20Metsa_04%20Talous_02%20Teollisuuspuun%20kauppa_04%20Vuositilastot/05b_Puukauppamaarat_v.px/. Viitattu 1.8.2023

Luonnonvarakeskus (2024) Puukauppamäärät kuukausittain.
http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_04%20Metsa_04%20Talous_02%20Teollisuuspuun%20kauppa_02%20Kuukausitilastot/05a_Puukauppamaarat_kk.px/?rxid=001bc7da-70f4-47c4-a6c2-c9100d8b50db. Viitattu 7.3.2024

Suomen metsäkeskus (2024) Metsätuhohakkuut – Perustiedot, maakunta.
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjojYjA1NjIhZGEtOTQ0YS00OWJmLTkwMjYtMzQzMzQ2OTIhYjJmIiwidCI6ImVhMjQwMTY4LTU1NjAtNDYyMC05NmI1LWE4MjMxOWNIODBhMSIsImMiOjI9>. Viitattu 11.3.2024

Tilastokeskus (2024a) Kotimaan vesiliikenteen kuljetukset tavaralajeittain.
https://pxweb2.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_kvliik/statfin_kvliik_pxt_12ik.px/. Viitattu 7.3.2024

Tilastokeskus (2024b) Ulkomaan merikuljetukset satamittain ja tavaralajeittain kuukausittain.
https://statfin.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_uvliik/statfin_uvliik_pxt_12is.px/. Viitattu 4.3.2024

Tulli (2024) ULJAS – Tavaroiden ulkomaankauppatilastot – Kuljetustilastot – SITC ja kuljetusmuoto.
<https://uljas.tulli.fi/v3rti/db/0/dirs/11>. Viitattu 4.3.2024

LIITTEET

1. Tuonti maittain (vuosi)

Pyöreä puutavara	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Viro	579	795	784	952
Latvia	615	606	678	683
Venäjä	4 249	4 119	483	0
Ruotsi	180	161	552	618
Muut	55	49	203	160
Yhteensä	5 679	5 729	2 699	2 414

Puuhake	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Belgia	8	24	55	53
Viro	291	385	284	439
Latvia	264	306	261	410
Venäjä	2 860	2 768	660	0
Ruotsi	120	156	208	81
Muut	75	80	304	252
Yhteensä	3 610	3 694	1 717	1 182

Polttopuu, puuhiili	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Saksa	66	22	3	2
Viro	2	5	7	50
Latvia	0	5	22	98
Venäjä	18	17	7	0
Ruotsi	32	41	49	132
Muut	3	4	3	22
Yhteensä	121	95	91	304

Lähde: Tulli 2024

2. Tuonti maittain (vuosineljännes)

Pyöreä puutavara	1 000 t										
	2020 ka Q	2021 ka Q	2022 ka Q	Q1/2022	Q2/2022	Q3/2022	Q4/2022	Q1/2023	Q2/2023	Q3/2023	Q4/2023
Viro	145	199	196	121	165	213	280	304	329	154	165
Latvia	154	152	170	74	139	220	236	203	223	81	176
Venäjä	1062	1030	121	477	0	0	0	0	0	0	0
Ruotsi	45	40	138	47	54	128	254	239	172	66	139
Muut	14	12	51	9	12	70	111	30	53	23	54
Yhteensä	1420	1432	675	727	371	631	881	777	776	325	534
Puuhake, puujäte	1 000 t										
	2020 ka Q	2021 ka Q	2022 ka Q	Q1/2022	Q2/2022	Q3/2022	Q4/2022	Q1/2023	Q2/2023	Q3/2023	Q4/2023
Viro	73	96	71	63	65	79	54	102	85	94	157
Latvia	66	76	65	47	38	59	96	138	75	52	152
Venäjä	715	692	165	540	109	10	0	0	0	0	0
Ruotsi	30	39	52	25	44	71	51	17	14	32	18
Muut	17	14	62	2	16	77	130	77	39	20	58
Yhteensä	903	924	429	693	273	303	337	349	228	209	393
Puutavara+hake	1 000 t										
	2020 ka Q	2021 ka Q	2022 ka Q	Q1/2022	Q2/2022	Q3/2022	Q4/2022	Q1/2023	Q2/2023	Q3/2023	Q4/2023
Viro	218	295	267	184	230	292	334	407	414	248	322
Latvia	220	228	235	121	177	279	331	342	298	133	328
Venäjä	1777	1722	286	1016	109	10	0	0	0	0	0
Ruotsi	75	79	190	72	98	198	305	256	186	98	157
Muut	31	26	113	11	28	147	241	108	92	44	112
Kaikki	2322	2356	1104	1420	644	934	1217	1126	1005	534	927

Lähde: Tulli 2024

3. Tuonti kuljetusmuodoittain (vuosi)

Pyöreä puutavara	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Meri	1 414	1 771	2 067	2 210
Saimaan kanava	383	200	0	0
Rautatie	3 100	3 030	424	0
Maantie	780	728	209	204
Yhteensä	5 679	5 729	2 699	2 414
Pyöreä puutavara	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Viro (meri)	579	795	784	952
Latvia (meri)	615	606	678	683
Venäjä (meri)	100	298	5	0
Venäjä (rautatie)	3 100	3 030	424	0
Venäjä (maantie)	665	590	53	0
Venäjä (Saimaan kanava)	383	200	0	0
Ruotsi (meri)	65	24	397	414
Ruotsi (maantie)	115	137	155	204
Muut	55	49	203	160
Yhteensä	5 679	5 729	2 699	2 414

Lähde: Tulli 2024

Puuhake	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Meri	819	1 030	1 083	1 163
Saimaan kanava	13	0	0	0
Rautatie	510	448	46	0
Maantie	2 268	2 216	588	19
Yhteensä	3 610	3 694	1 717	1 182
Puuhake	1 000 t			
	2020	2021	2022	2023
Belgia (meri)	8	24	55	53
Viro (meri)	291	385	284	439
Latvia (meri)	264	306	261	410
Venäjä (meri)	84	114	41	0
Venäjä (rautatie)	510	448	46	0
Venäjä (maantie)	2 252	2 206	574	0
Ruotsi (meri)	105	147	197	66
Ruotsi (maantie)	15	9	12	15
Muut	89	80	304	252
Yhteensä	3 610	3 694	1 717	1 182

4. Tuonti kuljetusmuodoittain (vuosineljännes)

Pyöreä puutavara	1 000 t											
	2020 ka. Q	2021 ka. Q	2022 ka. Q	Q1/2022	Q2/2022	Q3/2022	Q4/2022	Q1/2023	Q2/2023	Q3/2023	Q4/2023	
Viro (meri)	145	199	196	121	165	213	280	304	329	154	165	
Latvia (meri)	154	152	170	74	139	220	236	203	223	81	176	
Venäjä (meri)	25	75	1	5	0	0	0	0	0	0	0	
Venäjä (rautatie)	775	758	106	424	0	0	0	0	0	0	0	
Venäjä (maantie)	166	148	13	52	0	0	0	0	0	0	0	
Venäjä (Saimaan kanava)	96	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ruotsi (meri)	16	6	99	13	28	108	199	174	123	32	84	
Ruotsi (maantie)	29	34	39	34	26	20	55	65	49	35	55	
<i>Muut</i>	14	12	51	9	12	70	111	30	53	23	54	
Yhteensä	1 420	1 432	675	732	371	631	881	777	777	325	534	

Puuhake	1 000 t											
	2020 ka. Q	2021 ka. Q	2022 ka. Q	Q1/2022	Q2/2022	Q3/2022	Q4/2022	Q1/2023	Q2/2023	Q3/2023	Q4/2023	
Viro (meri)	73	96	71	63	65	79	54	102	85	94	157	
Latvia (meri)	66	76	65	47	38	59	96	138	75	52	152	
Venäjä (meri)	21	29	10	26	15	0	0	0	0	0	0	
Venäjä (rautatie)	128	112	11	46	0	0	0	0	0	0	0	
Venäjä (maantie)	563	551	144	468	94	10	0	0	0	0	0	
Ruotsi (meri)	26	37	49	24	40	69	46	14	9	29	14	
Ruotsi (maantie)	4	2	3	1	3	2	5	3	5	2	4	
<i>Muut</i>	22	20	76	18	18	85	136	92	54	31	66	
Yhteensä	903	924	429	693	273	303	337	349	228	209	393	

Lähde: Tulli 2024

5. Tuonti satamittain (vuosineljännes)

Raakapuu	tonnia									
	Haminakotka	Rauma	Pietarsaari	Kaskinen	Naantali	Inkoo	Helsinki	Muu rannikko	Sisävesi	Yhteensä
Q1 2021	308 744	163 819	90 349	102 295	78 194	41 587	2 477	94 671	15 425	897 561
Q2 2021	292 292	167 736	88 164	87 573	32 884	41 169	0	44 182	176 934	930 934
Q3 2021	185 241	116 098	87 368	77 746	13 861	36 409	5 547	52 593	212 501	787 364
Q4 2021	256 490	167 412	121 337	59 273	57 503	42 666	5 148	42 168	92 430	844 427
Q1 2022	219 066	102 143	7 285	42 109	41 577	24 031	435	20 424	3 494	460 564
Q2 2022	385 887	95 727	4 368	22 209	16 352	25 897	3 261	33 450	0	587 151
Q3 2022	553 214	98 324	120 703	20 471	2 301	52 493	0	44 944	0	892 450
Q4 2022	874 770	69 793	137 549	12 730	48 988	41 638	14 330	48 722	0	1 248 520
Q1 2023	704 614	112 739	33 840	21 527	74 000	80 515	27 665	80 987	0	1 135 887
Q2 2023	673 586	100 745	38 552	26 238	41 285	22 589	70 135	86 373	0	1 059 503
Q3 2023	260 130	102 601	39 860	18 317	11 799	21 957	31 864	40 732	0	527 260
Q4 2023	385 426	221 092	78 735	17 090	54 353	49 633	58 392	47 496	0	912 217
yht 2021 1-12	1 042 767	615 065	387 218	326 887	182 442	161 831	13 172	233 614	497 290	3 460 286
yht 2022 1-12	2 032 937	365 987	269 905	97 519	109 218	144 059	18 026	147 540	3 494	3 188 685
yht 2023 1-12	2 023 756	537 177	190 987	83 172	181 437	174 694	188 056	255 588	0	3 634 867

Lähde: Tilastokeskus 2024b

